

Prema članku 58., st.1 Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN od 18. srpnja 2008.) Školski odbor Srednje škole Tina Ujevića, Kutina u suradnji s Nastavničkim vijećem donosi etički kodeks neposrednih nositelja odgojno – obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi.

ETIČKI KODEKS SREDNJE ŠKOLE TINA UJEVIĆA

I. UVOD

Etički kodeks predstavlja minimalni zajednički sustav vrijednosti koje neposredni nositelji odgojno – obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi (u daljnjem tekstu nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice) uvažavaju u svojem djelovanju.

Cilj je Etičkoga kodeksa poticati razumijevanje i prihvaćanje temeljnih načela moralno opravdanoga ponašanja te njihovu primjenu. Etički kodeks nastoji afirmirati i promicati osjetljivost za vrijednosti koje su specifične za odgojno – obrazovnu djelatnost u najširem smislu, a koje nisu ili još nisu ugrađene u postojeću zakonsku regulativu.

Ustanovljavanje i propisivanje etičkih standarda dinamički je proces koji slijedi stalni razvoj razumijevanja prava i dužnosti ljudskoga bića. Upravo radi takve naravi etičkih normi, ovaj Etički kodeks podložen je stalnim provjerama i preinakama sukladno razvoju i razumijevanju etičkih vrijednosti u specifičnom društvenom kontekstu.

Škola ima obvezu osigurati nužne uvjete kako bi svi nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice mogli biti upoznati s Etičkim kodeksom. Nepoznavanje ili nerazumijevanje etičkih standarda ne opravdava neetično ponašanje.

II. PREAMBULA

Etičkim kodeksom Srednje škole Tina Ujevića građani (učenici, roditelji, staratelji i ostali građani) se upoznaju s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od nastavnika/nastavnica i stručnih suradnika/suradnica.

Škola nastoji zajamčiti i promicati najviše etičke i profesionalne vrijednosti u provedbi svojih temeljnih zadataka odgajanja i obrazovanja te služenja društvu. U skladu s tim uvjerenjima od svih nastavnika/nastavnica i stručnih suradnika/suradnica očekuje se lojalnost kako najvišim etičkim vrijednostima poštenja, pravednosti, vjerodostojnosti, odgovornosti, međusobnoga poštivanja tako i profesionalnim vrijednostima odgajanja i obrazovanja u najširem smislu.

Cilj je Etičkoga kodeksa stvaranje ozračja u kojem je svim osobama zajamčen razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sloboda u stupnju u kojem ne ograničava slobodu drugih osoba. Etički kodeks promiče ozračje u kojem svi nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice u obavljanju svoje djelatnosti čuvaju ugled i dostojanstvo svoje profesije te se odgovorno i etički odnose prema svojim kolegama/kolegicama, učenicima/učenicama, roditeljima i ostalim građanima koji dolaze u kontakt sa Školom.

III. TEMELJNA NAČELA

1. LJUDSKA PRAVA, POŠTIVANJE INTEGRITETA I DOSTOJANSTVA OSOBE

Škola svakom nastavniku/nastavnici i stručnom suradniku/suradnici mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Škole te druga prava zajamčena Ustavom i propisima Republike Hrvatske.

Svim nastavnicima/nastavnicama i stručnim suradnicima/suradnicama treba priznati pravo i osigurati uvjete nesmetana profesionalnoga razvoja i usavršavanja u skladu s osobnim mogućnostima te u mjeri u kojoj ne narušavaju to isto pravo druge osobe.

Svi nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja, ali i nastojanja na podizanju kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkog dobra Škole.

2. JEDNAKOST I PRAVEDNOST

Svaki nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način da su isključeni svaka diskriminacija, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarenje načela jednakosti i pravednosti.

Nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu interferirati s mogućnošću objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnoga obavljanja radnih obveza.

Svim nastavnicima/nastavnicama i stručnim suradnicima/suradnicama treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

3. PROFESIONALNO PONAŠANJE

Od nastavnika/nastavnica i stručnih suradnika/suradnica očekuje se da odgovorno, savjesno i etički besprijekorno ispunjavaju svoje obveze prema učenicima/učenicama i ostalim djelatnicima/djelatnicama u Školi te da u svom djelovanju slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, ljubaznosti i tolerancije. Od svih nastavnika/nastavnica i stručnih suradnika/suradnica očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva Škole.

4. POŠTIVANJE ZAKONA I PRAVNIH POSTUPAKA

Od svih nastavnika/nastavnica i stručnih suradnika/suradnica očekuje se poštivanje svih zakona i pravnih propisa koji se tiču njihovih obveza. Škola ima obvezu osigurati uvjete nužne za upoznavanje nastavnika/nastavnica sa svim relevantnim pravilima koja se tiču njihovih obveza. Svim nastavnicima/nastavnicama i stručnim suradnicima/suradnicama treba osigurati jednaku mogućnost pritužbe i ravnopravan položaj u postupku ispitivanja povreda odredbi Etičkoga kodeksa.

IV. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

1. DISKRIMINACIJA

Temeljem odredbe Škole o poštivanju dostojanstva i integriteta svakoga pojedinca i nužnosti osiguravanja jednakih i pravednih uvjeta napredovanja i ostvarivanja svojih prava unutar Škole, svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju smatra se nedopustivim. Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti pokazna stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, odnosno, osposobljenost i rezultati u obavljanju radnih zadataka.

2. UZNEMIRAVANJE

U cilju poštivanja ljudskoga dostojanstva svakoga nastavnika/nastavnice i stručnog suradnika/suradnice, svaka vrsta uznemiravanja temeljena na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju smatra se nedopustivim. Za svrhe ovoga Etičkoga kodeksa uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili koje stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe. Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljajući, verbalni, neverbalni ili fizički kao i stvaranje neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti koje drugu osobu zastrašuju, vrijeđaju i ponižavaju. Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučajevima uznemiravanja jer i samo predstavlja ozbiljno kršenje Etičkoga kodeksa.

3. SPOLNO UZNEMIRAVANJE

Spolno uznemiravanje oblik je uznemiravanja specifičan po svojoj naravi. Spolno uznemiravanje nedopustivo je ponašanje koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala, zahtijevanje spolnih usluga.

Nasuprot spolnom uznemiravanju, odnosi spolne naravi između nastavnika/nastavnice i stručnih suradnika/suradnice koji uključuju obostrani pristanak smatraju se područjem privatnosti izvan legitimnih interesa Škole. Takvi slučajevi ne smatraju se spolnim uznemiravanjem već eventualno mogu podlijegati prosudbama vezanima uz druge odredbe Etičkoga kodeksa, poglavito za etičke norme objektivnosti i nepristranosti ili sukoba interesa.

4. OBJEKTIVNOST I NEPRISTRANOST

Svi nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice trebaju biti pravedni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u odgojno – obrazovnim, administrativnim i upravljačkim djelatnostima. Evaluacija djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega nastavnika/nastavnice i stručnog suradnika/suradnice ne smije počivati na kriterijima koji nisu neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze.

V. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

1. ODNOS PREMA UČENICIMA

Nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica postupa jednako prema svim učenicima, bez diskriminacije ili povlašćivanja na osnovi dobi, nacionalnosti, etničke ili socijalne pripadnosti, jezičnog i rasnog podrijetla, vjerskih uvjerenja ili sklonosti, obrazovanja, spola, obiteljske situacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi.

Nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice usklađuju svoje odgojno – obrazovno djelovanje s ciljevima i interesima Škole te s radom ostalih sudionika u odgoju i obrazovanju.

Nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice međusobno razmjenjuju mišljenja i informacije o pojedinim stručnim pitanjima vezano za odgojno – obrazovni proces, pojedinca i razredni odjel.

Nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica u obavljanju dužnosti primjenjuje stručno znanje na način koji učenicima pomaže u ostvarivanju njihovih prava. Nastavnik/nastavnica je podrška u učenikovim životnim problemima, strahovima i nesigurnostima.

Od nastavnika/nastavnice i stručnog suradnika/suradnice se očekuje uvažavanje i prihvaćanje učenika s različitim sposobnostima i interesima i omogućavanje intelektualnog, emocionalnog i moralnog razvoja učenika.

Nastavnici/nastavnice trebaju osigurati evaluaciju i ocjenjivanje koje je valjano, otvoreno, pravedno, objektivno, pravodobno i javno.

Informacije o učenicima su povjerljivog sadržaja i nužno je obazrivo postupati s njima u cilju zaštite privatnosti učenika. Potrebno je osigurati tajnost onih podataka o učeniku kojih bi nekompetentna interpretacija učeniku mogla dodatno otežati umjesto riješiti situaciju.

Nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica u dijalogu s učenicima, u nastavnom procesu i izvan njega, mora poštivati principe nenasilne komunikacije.

2. ODNOS PREMA PROFESIJI

Nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica vlastitim primjerom potiče učenike na poštivanje kućnog reda Škole.

Nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica mora kod učenika poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju, a u prenošenju znanja dužan je primjenjivati najviše znanstvene, stručne, profesionalne i etičke standarde.

Nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica treba ukazivati na nestručne i netočne tvrdnje povezane s njegovom strukom izbjegavajući postupke koji bi podcijenili i obezvrijedili

dostojanstvo drugih. Svoje mišljenje o stručnim pitanjima treba izreći javno ako je njegovo uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

Nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica mora pred učenicima i roditeljima čuvati svoje i dostojanstvo svojih kolega.

Nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica odgojno – obrazovnu djelatnost treba održavati savjesno, stručno i odgovorno.

Nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica imaju obvezu sustavno raditi na svom profesionalnom razvoju, trajnim učenjem i upoznavanjem suvremenih spoznaja svoje struke.

3. PRIMANJE DAROVA I DRUGIH DOBARA

Nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

4. SUKOB INTERESA

Svi nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice trebaju izbjegavati sukobe interesa. Sukob interesa mogu uzrokovati obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, antagonizmi i sl.

Treba nastojati na neovisnosti svih izvanškolskih djelatnosti (koje uključuju financijske ili drugačije interese) kako one ni bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama nastavnika/nastavnica i stručnih suradnika/suradnica u Školi.

Nedopustiv je svaki oblik nepotizma.

5. TAJNOST PODATAKA

Svi nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice koji temeljem svoje pozicije u Školi raspolože podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štiti tajnost takvih podataka. Nije dopušteno otkrivanje povjerljivih podataka drugim nastavnicima/nastavnicama i stručnim suradnicima/suradnicama kao ni bilo kojoj drugoj strani osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenoga tijeka posla u Školi ili ako postoji zakonska i profesionalna obveza da se takve informacije objave.

6. JAVNO NASTUPANJE

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima nastavnici/nastavnice i stručni suradnici/suradnice predstavljaju Školu osobito se očekuje postupanje u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

VI. POŠTIVANJE ETIČKOGA KODEKSA

Postupanje prema odredbama ovoga Etičkoga kodeksa obveza je svih neposrednih nositelja odgojno – obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi.

Nastavnik/nastavnica i stručni suradnik/suradnica koji postupi suprotno odredbama Etičkoga kodeksa odgovoran je za težu povredu radne obveze.

Klasa: 602-03/09-01-30

Ur. br.: 2176-60-02/09-01

Predsjednica školskog odbora:

Andrijana Komar, dipl.oecc